

UDENRIGSMINISTERIET
Nordgruppen

EUP j.nr. 400.A.2-10-2007
Den 5. februar 2008

Svar på Folketingets Europaudvalgs spørgsmål ad L 53 af 31. januar 2008

Spørgsmål 29:

”Ministeren bedes redegøre for forholdet mellem Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol og Den Europæiske Unions Domstol i relation til menneskerettigheder.”

Svar:

Det lægges til grund, at spørgsmålet henviser til forholdet mellem Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol og EU-Domstolen under Lissabon-traktaten.

I henhold til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention har Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol kompetence til at fortolke og anvende Menneskerettighedskonventionen i de sager, som kan indbringes for domstolen. På lignende måde har EU-Domstolen kompetence i sager, som indbringes for den i henhold til EU-rettens processuelle regler.

EU's charter om grundlæggende rettigheder ændrer ikke på de kompetencer, som hhv. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol og EU-Domstolen hidtil har haft til at påse overholdelse af de grundlæggende menneske- og frihedsrettigheder. Af chartrets artikel 52, stk. 3 fremgår det, at "[i] det omfang dette charter indeholder rettigheder svarende til dem, der er sikret ved den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, har de samme betydning og omfang som i konventionen. Denne bestemmelse er ikke til hinder for, at EU-retten kan yde en mere omfattende beskyttelse".

Sidstnævnte betyder, at chartrets beskyttelsesniveau aldrig må være lavere end Den Europæiske Menneskerettighedskonventions beskyttelsesniveau. Af forklaringerne til chartret fremgår, at henvisningen til Menneskerettighedskonventionen omfatter både konventionen og protokollerne, men også retspraksis ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol og ved EU-Domstolen. Der kan dog opstå en situation, hvor EU-Domstolen skal fortolke en bestemmelse i Menneskerettighedskonventionen, og hvor Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol ikke tidligere har haft lejlighed til at udtale sig herom i en lignende sag.

Som retstilstanden har været hidtil, har det ikke været muligt at få prøvet EU's overholdelse af Menneskerettighedskonventionen hos Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, da EU ikke har tiltrådt Menneskerettighedskonventionen. Dette ønskes ændret med TEU artikel 6, stk. 2 som ændret ved Lissabon-traktaten, hvor det fastslås, at EU skal tiltræde Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Dette kræver en del forberedende arbejde og tilpasning af Menneskerettighedskonventionen, da kun stater hidtil har kunnet tiltræde konventionen.

Menneskerettighedsbeskyttelsen på europæisk plan styrkes således med Lissabon-traktatens bestemmelser og den i Lissabon-traktaten indeholdte mulighed for EU's tiltrædelse af Menneskerettighedskonventionen.